Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 18. junija 2024*

„Predhodno odločanje – Območje svobode, varnosti in pravice – Skupni postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite – Direktiva 2013/32/EU – Člen 33(2)(a) – Nemožnost organov države članice, da prošnjo za azil zavržejo kot nedopustno zaradi predhodnega priznanja statusa begunca v drugi državi članici – Člen 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v tej drugi državi članici – Obravnavanje te prošnje za azil s strani teh organov kljub priznanju statusa begunca v navedeni drugi državi članici – Direktiva 2011/95/EU – Člen 4 – Posamično obravnavanje“

V zadevi C-753/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 7. septembra 2022, ki je na Sodišče prispela 12. decembra 2022, v postopku

QY

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, L. Bay Larsen, podpredsednik, A. Arabadjiev, predsednik senata, K. Jürimäe (poročevalka), predsednica senata, E. Regan, T. von Danwitz, Z. Csehi, predsedniki senatov, in O. Spineanu-Matei, predsednica senata, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin, sodniki, M. L. Arastey Sahún, sodnica, in M. Gavalec, sodnik,

generalna pravobranilka: L. Medina,

sodna tajnica: K. Hötzel, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 26. septembra 2023,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za QY S. Kellmann, Rechtsanwalt,

– za nemško vlado J. Möller, A. Hoesch in R. Kanitz, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

– za belgijsko vlado M. Jacobs, A. Van Baelen in M. Van Regemorter, agentke,

– za češko vlado A. Edelmannová, M. Smolek in J. Vláčil, agenti,

– za Irsko M. Browne, Chief State Solicitor, A. Joyce in D. O'Reilly, agenta, skupaj z A. McMahon, BL,

– za grško vlado G. Karipsiadis in T. Papadopoulou, agenta,

– za francosko vlado R. Bénard, O. Duprat-Mazaré, B. Fodda in J. Illouz, agenti,

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– za luksemburško vlado A. Germeaux, J. Reckinger in T. Schell, agenti,

– za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in M. H. S. Gijzen, agentki,

– za avstrijsko vlado A. Posch, J. Schmoll in M. Kopetzki, agenti,

– za Evropsko komisijo A. Azéma, J. Hottiaux in H. Leupold, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 25. januarja 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1), drugi stavek, Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31), člena 4(1), drugi stavek, in člena 13 Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9) ter člena 10(2) in (3) in člena 33(1) in (2)(a) Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med QY, sirsko državljanko, ki ji je bil v Grčiji priznan status begunke, in Bundesrepublik Deutschland (Zvezna republika Nemčija), ki jo zastopa Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija) (v nadaljevanju: zvezni urad), v zvezi z odločitvijo tega urada o zavrnitvi prošnje QY za priznanje statusa begunke.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 604/2013

3 V uvodni izjavi 6 Uredbe št. 604/2013 je navedeno:

„Dokončana je prva faza vzpostavitve Skupnega evropskega azilnega sistema, ki bi moral dolgoročno voditi k skupnemu postopku in enotnemu statusu za tiste, ki jim je priznana mednarodna zaščita, veljavnemu v vsej [Evropski u]niji. […]“

4 V členu 1 te uredbe je predmet navedene uredbe opredeljen tako:

„V tej uredbi so določena merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (v nadaljnjem besedilu: odgovorna država članica).“

5 Člen 3(1) navedene uredbe določa:

„Države članice obravnavajo vsako prošnjo za mednarodno zaščito državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, ki prošnjo vloži na ozemlju katere koli izmed članic, tudi na meji ali na tranzitnem območju. Prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III.“

Direktiva 2011/95

6 V uvodnih izjavah 7 in od 9 do 13 Direktive 2011/95 je navedeno:

„(7) Prva faza oblikovanja skupnega evropskega azilnega sistema je zdaj končana. […]

[…]

(9) V Stockholmskem programu se je Evropski svet ponovno zavezal k vzpostavitvi skupnega območja zaščite in solidarnosti, temelječega na skupnem azilnem postopku in enotnem statusu za osebe, ki jim je priznana mednarodna zaščita, v skladu s členom 78 [PDEU], najkasneje do leta 2012.

(10) Glede na rezultate opravljenih ocen je na tej stopnji primerno potrditi načela, iz katerih izhaja Direktiva [Sveta] 2004/83/ES [z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 96)], in si prizadevati za višjo raven približevanja pravil o priznavanju in vsebini mednarodne zaščite na podlagi višjih standardov.

(11) Da se zagotovi ustrezna podpora državam članicam pri izvajanju standardov, določenih v drugi fazi skupnega evropskega azilnega sistema, predvsem tistim državam članicam, ki se zlasti zaradi svojega geografskega ali demografskega položaja soočajo s posebnimi in nesorazmernimi pritiski na svoje azilne sisteme, bi bilo treba uporabiti vire Evropskega sklada za begunce in Evropskega azilnega podpornega urada [(EASO)].

(12) Glavni cilj te direktive je po eni strani zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, po drugi strani pa zagotoviti, da je v vseh državah članicah navedenim osebam na voljo minimalna raven ugodnosti.

(13) Približevanje pravil o priznavanju in vsebini statusa begunca in statusa subsidiarne zaščite bi moralo pripomoči k omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito med državami članicami v primerih, ko takšno gibanje povzročajo le razlike med pravnimi okviri.“

7 V členu 1 Direktive 2011/95 je njen namen opredeljen tako:

„Namen te direktive je določitev standardov glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite.“

8 Člen 3 te direktive, naslovljen „Ugodnejši standardi“, določa:

„Države članice lahko uvedejo ali ohranijo ugodnejše standarde za opredelitev osebe kot begunca ali osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, in za opredelitev vsebine mednarodne zaščite, v kolikor so ti standardi združljivi s to direktivo.“

9 Poglavje II navedene direktive, naslovljeno „Obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito“, vsebuje člene od 4 do 8 te direktive. Člen 4 iste direktive, naslovljen „Obravnavanje dejstev in okoliščin“, določa:

„1. Države članice lahko naložijo prosilcu dolžnost, da čim prej predloži vse potrebne elemente za utemeljitev prošnje za mednarodno zaščito. Dolžnost države članice je, da v sodelovanju s prosilcem obravnava ustrezne elemente prošnje.

[…]

3. Obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito se izvede v vsakem posameznem primeru posebej in vključuje upoštevanje naslednjega:

(a) vsa ustrezna dejstva, ki se nanašajo na izvorno državo v času, ko se sprejme odločitev o prošnji, vključno z zakoni in predpisi izvorne države in načinom njihove uporabe;

(b) ustrezne izjave in dokumentacijo, ki jih predloži prosilec, vključno z informacijami o tem, ali je bil ali bi lahko bil prosilec podvržen preganjanju oziroma mu je bila ali bi mu lahko bila povzročena resna škoda;

(c) individualni položaj in osebne okoliščine prosilca, vključno z dejavniki, kot so poreklo, spol in starost, za oceno dejstva, ali bi na podlagi prosilčevih osebnih okoliščin dejanja, ki jim je bil prosilec izpostavljen ali bi jim bil lahko izpostavljen, pomenila preganjanje ali resno škodo;

(d) ali so imele dejavnosti prosilca od odhoda iz izvorne države izključni ali poglavitni namen ustvarjanja potrebnih pogojev za prošnjo za mednarodno zaščito, z namenom ocene, ali bi bil prosilec ob vrnitvi v to državo zaradi teh dejavnosti izpostavljen preganjanju ali resni škodi;

(e) ali se od prosilca lahko utemeljeno pričakuje, da bo izkoristil zaščito druge države, kjer lahko uveljavlja državljanstvo.

[…]“

10 Poglavje III Direktive 2011/95, naslovljeno „Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati begunci“, vsebuje člene od 9 do 12 te direktive. V členih 11 in 12 te direktive so opredeljeni primeri, v katerih državljan tretje države ali oseba brez državljanstva preneha biti begunec, oziroma primeri, v katerih državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more biti begunec.

11 Člena 13 in 14 navedene direktive sta v njenem poglavju IV, naslovljenem „Status begunca“.

12 Člen 13 iste direktive določa:

„Države članice priznajo status begunca državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki izpolnjuje pogoje za begunca v skladu s poglavjema II in III.“

13 Člen 14 Direktive 2011/95, naslovljen „Preklic, odvzem ali zavrnitev podaljšanja statusa begunca“, določa:

„1. Pri prošnjah za mednarodno zaščito, ki so vložene po začetku veljavnosti Direktive [2004/83], države članice prekličejo, odvzamejo ali zavrnejo podaljšanje statusa begunca državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, ki ga je priznal vladni, upravni, sodni ali parasodni organ, če je ta oseba prenehala biti begunec skladno s členom 11.

2. Brez poseganja v dolžnost begunca, da skladno s členom 4(1) razkrije vsa ustrezna dejstva in predloži vso ustrezno dokumentacijo, s katero razpolaga, država članica, ki je priznala status begunca, za vsak primer posebej izkaže, da je zadevna oseba prenehala biti begunec ali ni bila nikoli begunec skladno z odstavkom 1 tega člena.

3. Države članice prekličejo, odvzamejo ali zavrnejo podaljšanje statusa begunca državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, če po priznanju statusa begunca ugotovijo naslednje:

(a) da ne bi smel(-a) biti oziroma ne more biti begunec skladno s členom 12;

[…]“

14 Poglavje VII Direktive 2011/95, naslovljeno „Vsebina mednarodne zaščite“, vsebuje člene od 20 do 35 te direktive. Člen 29 te direktive, naslovljen „Socialna blaginja“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da upravičenci do mednarodne zaščite v državi članici, ki jim je to zaščito priznala, prejemajo potrebno socialno pomoč, kot jo prejemajo državljani te države članice.“

15 Člen 36, drugi odstavek, navedene direktive določa:

„Države članice v povezavi [z Evropsko k]omisijo sprejmejo vse potrebne ukrepe za vzpostavitev neposrednega sodelovanja in izmenjave informacij med pristojnimi organi.“

Direktiva 2013/32

16 V uvodnih izjavah 4, 12, 13 in 43 Direktive 2013/32 je navedeno:

„(4) Sklepi iz Tampereja predvidevajo, da bi moral skupni evropski azilni sistem kratkoročno vključevati skupne standarde za pravične in učinkovite azilne postopke v državah članicah, dolgoročno pa pravila Unije, ki bodo pripeljala do skupnega azilnega postopka v Uniji.

[…]

(12) Glavni cilj te direktive je nadalje razvijati standarde glede postopkov za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite v državah članicah z namenom uvedbe skupnega azilnega postopka v Uniji.

(13) Približevanje postopkovnih pravil za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite bi moralo pripomoči k omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito med državami članicami v primerih, kadar takšno gibanje povzročajo razlike med pravnimi okviri, in vzpostavilo enake pogoje za uporabo Direktive [2011/95] v državah članicah.

[…]

(43) Države članice bi morale preučiti vsebinsko utemeljenost vseh prošenj, tj. oceniti, ali zadevni prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo [2011/95], razen če ta direktiva določa drugače, še zlasti kadar se lahko upravičeno domneva, da bo zadevo preučila ali zagotovila zadostno zaščito druga država. Predvsem pa države članice ne bi smele biti zavezane, da preučijo vsebinsko utemeljenost prošnje za mednarodno zaščito, kadar je pred tem prva država azila prosilcu že dodelila status begunca ali mu sicer zagotovila zadostno zaščito in bo prosilec ponovno sprejet v to državo.“

17 V členu 1 Direktive 2013/32 je njen namen opredeljen tako:

„Namen te direktive je določiti skupne postopke za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite na podlagi Direktive [2011/95].“

18 Člen 5 Direktive 2013/32, naslovljen „Ugodnejše določbe“, določa:

„Države članice lahko sprejmejo ali ohranijo ugodnejše standarde v zvezi s postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite, če so ti standardi združljivi s to direktivo.“

19 Člen 10(2) in (3) te direktive določa:

„2. Pri obravnavanju prošenj za mednarodno zaščito organ za presojo najprej presodi, ali prosilci izpolnjujejo pogoje za status begunca, in če jih ne, presodi, ali so upravičeni do subsidiarne zaščite.

3. Države članice zagotovijo, da organ za presojo izdaja odločbe v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito na podlagi ustreznega obravnavanja. Države članice zato zagotovijo, da:

(a) se prošnje obravnavajo in odločbe izdajajo posamično ter na objektiven in nepristranski način;

(b) se iz različnih virov, kot so to EASO in [Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR)] ter ustrezne mednarodne organizacije za človekove pravice, pridobijo točne in ažurne informacije o splošnih razmerah, ki vladajo v izvornih državah prosilcev in po potrebi v državah, skozi katere so potovali, ter da so te informacije dostopne osebju, odgovornemu za obravnavanje prošenj in odločanje;

(c) osebje, ki obravnava prošnje in odloča, pozna ustrezne standarde na področju azilnega in begunskega prava;

(d) ima osebje, ki obravnava prošnje in odloča, možnost, da se po potrebi o posameznih vprašanjih, kot so vprašanja, povezana z zdravjem, kulturo, vero, otroki in spolom, posvetuje s strokovnjaki.“

20 Člen 33(1) in (2)(a) navedene direktive določa:

„1. Poleg primerov, v katerih se prošnja ne preučuje v skladu z Uredbo [št. 604/2013], se od držav članic ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo [2011/95], kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom.

2. Države članice lahko štejejo prošnjo za mednarodno zaščito za nedopustno le, če:

(a) je druga država članica priznala mednarodno zaščito […].“

21 Člena 44 in 45 Direktive 2013/32 določata postopke za odvzem mednarodne zaščite.

22 Člen 49, drugi odstavek, te direktive določa:

„Države članice v povezavi s Komisijo sprejmejo vse potrebne ukrepe za vzpostavitev neposrednega sodelovanja in izmenjave informacij med pristojnimi organi.“

Nemško pravo

23 Člen 1(1), točka 2, Asylgesetz (AsylG) (zakon o azilu) z dne 26. junija 1992 (BGBl. 1992 I, str. 1126) v različici, objavljeni 2. septembra 2008 (BGBl. 2008 I, str. 1798), kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 9 Gesetz zur Weiterentwicklung des Ausländerzentralregisters (zakon o razvoju centralnega registra tujcev) z dne 9. julija 2021 (BGBl. 2021 I, str. 2467) (v nadaljevanju: AsylG), določa:

„1. Ta zakon se uporablja za tujce, ki zaprosijo za:

[…]

(2) mednarodno zaščito v skladu z Direktivo [2011/95].“

24 Člen 29 AsylG, naslovljen „Nedopustne prošnje“, v odstavku 1, točka 2, določa:

„Prošnja za azil ni dopustna, če […]

(2) je druga država članica Unije tujcu že priznala mednarodno zaščito iz člena 1(1), točka 2 […].“

25 Člen 60(1) Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG) (zakon o prebivanju, poklicni dejavnosti in vključevanju tujcev na zveznem ozemlju) z dne 30. julija 2004 (BGBl. 2004 I, str. 1950) v različici, objavljeni 25. februarja 2008 (BGBl. 2008 I, str. 162), kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 4a Gesetz zur Regelung eines Sofortzuschlages und einer Einmalzahlung in den sozialen Mindestsicherungssystemen sowie zur Änderung des Finanzausgleichsgesetzes und weiterer Gesetze (zakon o takojšnjem dodatku in enkratnem plačilu v sistemih minimalne socialne varnosti ter spremembi zakona o finančni izravnavi in drugih zakonov) z dne 23. maja 2022 (BGBl. 2022 I, str. 760), določa:

„Na podlagi Konvencije o statusu beguncev, ki je bila podpisana 28. julija 1951 v Ženevi (*Recueil des traités des Nations unies*, zv. 189, str. 150, št. 2545 (1954)) [in je začela veljati 22. aprila 1954] (BGBl. 1953 II, str. 559), tuji državljan ne sme biti odstranjen v državo, v kateri sta zaradi njegove rase, vere, narodnosti, pripadnosti družbeni skupini ali političnega prepričanja njegovo življenje ali svoboda ogrožena. Enako velja za upravičence do pravice do azila in tujce, ki jim je bil bodisi priznan status begunca v aktu, zoper katerega ni pravnega sredstva, bodisi jim je iz drugega razloga priznan status tujih beguncev na zveznem ozemlju bodisi so bili zunaj zveznega ozemlja priznani kot tuji begunci v skladu s Konvencijo o statusu beguncev. Če se tujec sklicuje na prepoved odstranitve iz tega odstavka, zvezni urad v azilnem postopku, razen v primerih iz drugega stavka, presodi, ali so izpolnjeni pogoji iz prvega stavka in ali je treba temu tujcu priznati status begunca. Pritožba zoper odločbo zveznega urada je mogoča le na podlagi določb AsylG.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

26 QY, sirski državljanki, je bil leta 2018 v Grčiji priznan status begunke.

27 QY je na dan, ki ga predložitveno sodišče ni navedlo, v Nemčiji vložila prošnjo za mednarodno zaščito.

28 Verwaltungsgericht (upravno sodišče, Nemčija) je s pravnomočno odločbo, ki je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe navedena brez datuma sprejetja, štelo, da je QY v Grčiji izpostavljena resni nevarnosti, da bo podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu člena 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), tako da se tja ne more vrniti.

29 Zvezni urad je z odločbo z dne 1. oktobra 2019 prošnjo QY za priznanje statusa begunke zavrnil, vendar ji je priznal subsidiarno zaščito.

30 QY je zoper to odločbo vložila tožbo, ki jo je Verwaltungsgericht (upravno sodišče), ki je odločalo o zadevi, zavrnilo. V skladu z ugotovitvami navedenega sodišča prošnja za priznanje statusa begunke ni bila utemeljena, ker ni obstajalo tveganje, da bo QY v Siriji preganjana.

31 QY je nato vložila neposredno pritožbo, ki jo je to Verwaltungsgericht (upravno sodišče) dovolilo, pri Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče. V utemeljitev te pritožbe navaja, da je bil zvezni urad vezan na priznanje statusa begunke s strani grških organov.

32 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da je moralo navedeno Verwaltungsgericht (upravno sodišče) vsebinsko odločiti o prošnji QY za mednarodno zaščito. Te prošnje namreč ni bilo mogoče razglasiti za nedopustno zaradi prejšnjega priznanja tega statusa v Grčiji, ker obstaja resna nevarnost, da bo QY v tej državi članici podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu člena 4 Listine.

33 Predložitveno sodišče poudarja, da je, kar zadeva vsebino, ugotovljeno, da QY ne izpolnjuje pogojev za priznanje statusa begunke. Poleg tega naj bi bil v skladu s členom 60(1), drugi stavek, zakona o prebivanju, poklicni dejavnosti in vključevanju tujcev na zveznem ozemlju, kakor je bil spremenjen, edini učinek odločbe o priznanju statusa begunca, ki so jo sprejeli grški organi, da je odstranitev te begunke v tretjo državo, iz katere je pobegnila, prepovedana. V skladu z nemškim pravom pa naj taka odločba ne bi ustvarjala nobene pravice do novega priznanja statusa begunke. Prav tako naj v skladu z nemškim pravom ta odločba o priznanju statusa begunke ne bi imela nobenega zavezujočega učinka, zaradi katerega bi morali nemški organi, ki morajo izjemoma ponovno voditi azilni postopek, zadevni osebi obvezno priznati ta status v tem postopku.

34 V teh okoliščinah predložitveno sodišče meni, da je treba ugotoviti, ali pravo Unije nasprotuje temu, da zvezni urad ponovno samostojno obravnava prošnjo za mednarodno zaščito, in ali pravo Unije zahteva, da ima odločba o priznanju statusa begunca, sprejeta v drugi državi članici, za ta urad zavezujoč učinek.

35 V zvezi s tem, prvič, navedeno sodišče meni, da primarno pravo Unije, zlasti člen 78 PDEU, ne more upravičiti takega učinka. Iz primarnega prava Unije naj ne bi izhajalo nobeno načelo vzajemnega priznavanja odločb o priznanju statusa begunca. Zato in ker do danes še ni enotnega statusa mednarodne zaščite, naj bi bila za preučitev vsebinskih pogojev v zvezi s prošnjo za tako zaščito pristojna država članica, v kateri je bila ta prošnja vložena.

36 Po mnenju navedenega sodišča tudi načelo medsebojnega zaupanja ne more upravičiti vzajemnega priznavanja takih odločb. Poleg tega naj bi se to zaupanje v obravnavanem primeru izgubilo zaradi resne nevarnosti, da bo zadevna oseba v državi članici, ki ji je priznala mednarodno zaščito, podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu člena 4 Listine.

37 Drugič, predložitveno sodišče opozarja, da nobeno pravilo sekundarne zakonodaje Unije izrecno ne določa, da ima priznanje statusa begunca s strani ene države članice obvezen učinek na azilni postopek v drugi državi članici.

38 Vendar se navedeno sodišče sprašuje, ali bi lahko načelo enotnosti obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito, navedeno v členu 3(1), drugi stavek, Uredbe št. 604/2013, ali določbe člena 4(1), drugi stavek, in člena 13 Direktive 2011/95 pomenili, da bi bilo treba status begunca, ki ga je priznala ena država članica, priznati v vseh drugih državah članicah brez novega obravnavanja.

39 V tem okviru se navedeno sodišče sprašuje, kakšne so pravne posledice, ki jih ima v primeru resne nevarnosti, da bo v državi članici, ki je priznala mednarodno zaščito, kršen člen 4 Listine, neobstoj možnosti druge države članice, v kateri je vložena nova prošnja za mednarodno zaščito, da to prošnjo zavrže kot nedopustno na podlagi člena 33(2)(a) Direktive 2013/32. Meni, da bi morala ta druga država članica za prosilca šteti, da je prvič vložil prošnjo, in opraviti novo obravnavo, ne da bi bila vezana na preudarke iz odločbe o priznanju statusa begunca, ki jo je predhodno sprejela prva država članica.

40 Vendar isto sodišče opozarja, da bi lahko tak pristop pomenil obid posebnih pravil v zvezi s prenehanjem, izključitvijo in preklicem, ki so določena v členih 11, 12 in 14 Direktive 2011/95. Kljub temu poudarja, da v obravnavani zadevi ni nevarnosti za poslabšanje pravnega položaja zadevne osebe, ki je nikakor ni mogoče odstraniti v njeno izvorno državo, ker ji je zvezni urad priznal subsidiarno zaščito.

41 Tretjič, predložitveno sodišče se sprašuje, kako je treba razumeti točko 42 sklepa z dne 13. novembra 2019, Hamed in Omar (C-540/17 in C-541/17, EU:C:2019:964). Sklicevanje na „nov“ azilni postopek bi namreč lahko govorilo v prid novemu obravnavanju, medtem ko bi omemba pravic, povezanih s statusom begunca, lahko pomenila priznanje statusa, ki ga je že priznala druga država članica.

42 V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba v primeru, ko država članica ne sme uporabiti možnosti iz člena 33(2)(a) [Direktive 2013/32], da prošnjo za mednarodno zaščito zavrže kot nedopustno zaradi priznanja statusa begunca v drugi državi članici, ker bi bil prosilec v tej državi članici zaradi življenjskih razmer izpostavljen resni nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 [Listine], člen 3(1), drugi stavek, Uredbe [št. 604/2013], člen 4(1), drugi stavek, in člen 13 Direktive [2011/95] kot tudi člen 10(2) in (3) ter člen 33(1) in (2)(a) Direktive [2013/32] razlagati tako, da že priznani status begunca [prvi] državi članici preprečuje, da bi prošnjo za mednarodno zaščito, ki ji je bila predložena, obravnavala odprto in nepristransko, ter jo zavezuje, da prosilcu prizna status begunca, ne da bi preverila, ali izpolnjuje materialne pogoje za to zaščito?“

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

43 Irska trdi, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe nedopusten, ker naj bi zahtevana razlaga spadala v okvir uporabe tako imenovane teorije „acte clair“. Irska meni, da v sedanjem stanju prava Unije nobena določba tega prava ne določa vzajemnega priznavanja odločb o priznanju mednarodne zaščite, ki jih sprejme ena država članica, s strani drugih držav članic.

44 V skladu z ustaljeno sodno prakso za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, za opredelitev katerega so odgovorna sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preverja, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko zavrne odločanje o predlogu nacionalnega sodišča za sprejetje predhodne odločbe samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba z dne 8. novembra 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Preizkus pridržanja po uradni dolžnosti), C-704/20 in C-39/21, EU:C:2022:858, točka 61 in navedena sodna praksa).

45 V obravnavani zadevi je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe nedvoumno razvidno, da se postavljeno vprašanje nanaša na razlago določb prava Unije, ki so upoštevne za spor o glavni stvari. Okoliščina, ki jo navaja Irska, in sicer da naj bi bila zahtevana razlaga jasna, spada v vsebinski odgovor na to vprašanje in ne more – tudi če bi bila dokazana – upravičiti ovrženja domneve upoštevnosti, ki velja za to vprašanje.

46 Vsekakor nacionalnemu sodišču nikakor ni prepovedano, da Sodišču zastavi vprašanje za predhodno odločanje, glede odgovora na katero ni nobenega razumnega dvoma. Tudi če bi bilo tako, predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki tako vprašanje vsebuje, zato ne postane nedopusten (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Vapo Atlantic, C-604/21, EU:C:2023:175, točka 33).

47 Predlog za sprejetje predhodne odločbe je zato dopusten.

Vprašanje za predhodno odločanje

48 Predložitveno sodišče z edinim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) Uredbe št. 604/2013, člen 4(1) in člen 13 Direktive 2011/95 ter člen 10(2) in (3) in člen 33(1) in (2)(a) Direktive 2013/32 razlagati tako, da kadar pristojni organ države članice ne more uporabiti možnosti iz zadnjenavedene določbe – in sicer da kot nedopustno zavrže prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložil prosilec, ki mu je druga država članica že priznala tako zaščito – zaradi resne nevarnosti, da bo ta prosilec v tej drugi državi članici podvržen nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu člena 4 Listine, mora ta organ navedenemu prosilcu priznati status begunca zgolj zato, ker mu je ta status že priznala navedena druga država članica, ali pa lahko to prošnjo ponovno samostojno vsebinsko obravnava.

49 V uvodu je treba opozoriti, da se v skladu s členom 33(1) Direktive 2013/32 poleg primerov, v katerih se prošnja ne preučuje v skladu z Uredbo št. 604/2013, od držav članic ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95, kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom. V členu 33(2) Direktive 2013/32 so izčrpno našteti položaji, v katerih lahko države članice prošnjo za mednarodno zaščito štejejo za nedopustno (sodbi z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 76, in z dne 22. februarja 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Enotnost družine – Že priznana zaščita), C-483/20, EU:C:2022:103, točka 23).

50 V zvezi s tem je namen člena 33(2) Direktive 2013/32, kot je razvidno iz uvodne izjave 43 te direktive, omiliti obveznost držav članic, da preučijo vsako prošnjo za mednarodno zaščito, z opredelitvijo položajev, v katerih se taka prošnja šteje za nedopustno. Glede na ta namen ta določba kot celota pomeni odstopanje od te obveznosti (glej v tem smislu sodbo z dne 1. avgusta 2022, Bundesrepublik Deutschland (Otrok beguncev, rojen zunaj države gostiteljice), C-720/20, EU:C:2022:603, točka 49 in navedena sodna praksa).

51 Med temi položaji je tudi položaj iz točke (a) člena 33(2) Direktive 2013/32, v katerem je druga država članica že priznala mednarodno zaščito. Kadar države članice uporabijo ta razlog za nedopustnost v takem položaju, so torej oproščene obveznosti iz prejšnje točke te sodbe (glej v tem smislu sodbo z dne 22. februarja 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Enotnost družine – Že priznana zaščita), C-483/20, EU:C:2022:103, točki 23 in 24).

52 Kljub temu je Sodišče razsodilo, da organi države članice izjemoma ne morejo uporabiti možnosti iz člena 33(2)(a) Direktive 2013/32, in sicer da prošnjo za priznanje statusa begunca zavržejo kot nedopustno iz razloga, da je druga država članica prosilcu že priznala mednarodno zaščito, če so ugotovili, da bi bil ta prosilec zaradi predvidljivih življenjskih razmer, ki bi jih imel kot upravičenec do mednarodne zaščite v tej drugi državi članici, izpostavljen resni nevarnosti, da bo podvržen nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu člena 4 Listine (glej v tem smislu

sodbo z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 92; sklep z dne 13. novembra 2019, Hamed in Omar, C-540/17 in C-541/17, EU:C:2019:964, točka 35, in sodbo z dne 22. februarja 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Enotnost družine – Že priznana zaščita), C-483/20, EU:C:2022:103, točki 32 in 34).

53 Ker možnost iz člena 33(2)(a) Direktive 2013/32 v okviru skupnega azilnega postopka, določenega s to direktivo, pomeni izraz načela medsebojnega zaupanja, ki državam članicam dovoljuje in nalaga, da v okviru skupnega evropskega azilnega sistema domnevajo, da je obravnavanje prosilcev za mednarodno zaščito v vsaki državi članici v skladu z zahtevami Listine, zlasti z njenima členoma 1 in 4, v katerih je določena ena od temeljnih vrednot Unije in njenih držav članic, ta domneva in uporaba navedene možnosti, ki iz nje izhaja, ne moreta biti upravičeni, če je dokazano, da v dani državi članici v resnici to ni tako (sodba z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točke od 83 do 86, ter sklep z dne 13. novembra 2019, Hamed in Omar, C-540/17 in C-541/17, EU:C:2019:964, točka 41).

54 V zvezi s tem je treba pojasniti, da morajo pomanjkljivosti, navedene v točki 52 te sodbe, dosegati posebej visok prag resnosti, ki je odvisen od vseh podatkov v zadevi (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točke od 89 do 91).

55 Glede na to sodno prakso se predložitveno sodišče sprašuje, ali organ države članice, če prošnje za mednarodno zaščito, ki mu je predložena, ne more razglasiti za nedopustno na podlagi člena 33(2)(a) Direktive 2013/32, lahko presodi utemeljenost te prošnje za mednarodno zaščito, ne da bi bil vezan na dejstvo, da je druga država članica prosilcu že priznala tako zaščito.

56 Za odgovor na postavljeno vprašanje je treba ugotoviti, na prvem mestu, da pravo Unije na področju mednarodne zaščite v sedanjem stanju ne zajema izrecne obveznosti držav članic, da samodejno priznajo odločbe o priznanju statusa begunca, ki jih je sprejela druga država članica.

57 Glede tega je treba opozoriti, da je na podlagi člena 78(1) PDEU namen skupne politike, ki jo Unija oblikuje na področju azila, ponuditi ustrezen status vsem državljanom tretjih držav, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in zagotoviti skladnost z načelom nevračanja. Različni vidiki skupnega evropskega azilnega sistema so našteti v točkah od (a) do (g) člena 78(2) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2017, Slovaška in Madžarska/Svet, C-643/15 in C-647/15, EU:C:2017:631, točka 75).

58 Natančneje, člen 78(2)(a) PDEU določa, da Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejmeta ukrepe za skupni evropski azilni sistem, ki zajema „enoten status azila za državljane tretjih držav, ki velja v celotni Uniji“.

59 Čeprav ta določba tako zagotavlja pravno podlago za to, da zakonodajalec Unije sprejme akte Unije, ki zajemajo tak enotni status, ostaja dejstvo, da je, kot je generalna pravobranilka v bistvu navedla v točki 48 sklepnih predlogov, ukrepanje zakonodajalca Unije potrebno za konkretizacijo vseh pravic, povezanih z navedenim statusom, ki bi s tem, da ga podeli ena država članica in ga priznavajo vse druge, veljal v celotni Uniji.

60 V zvezi s tem je iz uvodnih izjav aktov, sprejetih na podlagi člena 78(2) PDEU, zlasti uvodne izjave 6 Uredbe št. 604/2013, uvodnih izjav 7 in od 9 do 11 Direktive 2011/95 ter uvodnih izjav 4 in 12 Direktive 2013/32, razvidno, da namerava zakonodajalec Unije postopoma v zaporednih fazah vzpostaviti skupni evropski azilni sistem, ki bi moral na koncu privesti do skupnega postopka in enotnega statusa begunca, veljavnega v celotni Uniji.

61 Tako je, najprej, namen Direktive 2011/95, sprejete na podlagi člena 78(2)(a) in (b) PDEU, kot izhaja iz njenega člena 1 v povezavi z njeno uvodno izjavo 12, med drugim zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito (glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, točka 37).

62 Zlasti kar zadeva določbe te direktive, ki jih navaja predložitveno sodišče, njen člen 4 določa taka skupna merila za presojo dejstev in okoliščin v okviru obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito, pri čemer je v drugem stavku prvega odstavka tega člena pojasnjeno, da mora država članica v sodelovanju s prosilcem obravnavati upoštevne elemente prošnje. Člen 13 navedene direktive pa državam članicam nalaga, da priznajo status begunca državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki izpolnjuje pogoje za begunca v skladu s poglavjema II in III iste direktive.

63 Vendar niti ti določbi niti nobena druga določba Direktive 2011/95 državam članicam ne nalagajo, da samodejno priznajo odločbe o priznanju statusa begunca, ki jih je sprejela druga država članica. Nasprotno, nekatere določbe te direktive, kot je njen člen 29(1), ki se nanaša na socialno blaginjo, omejujejo nekatere pravice, povezane s statusom begunca, na državo članico, ki je ta status priznala.

64 Dalje, v skladu s členom 1 Direktive 2013/32, sprejete na podlagi člena 78(2)(d) PDEU, je namen te direktive „določiti skupne postopke za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite na podlagi Direktive [2011/95]“.

65 Člen 10 Direktive 2013/32, na katerega se sklicuje predložitveno sodišče, določa zahteve za obravnavanje prošenj za tako zaščito in v odstavku 2 zahteva, da pristojni organ najprej ugotovi, ali prosilec izpolnjuje pogoje za status begunca, in če jih ne, presodi, ali prosilec izpolnjuje pogoje za upravičenost do subsidiarne zaščite. V skladu z odstavkom 3 tega člena 10 mora ta organ sprejeti odločitev na podlagi ustreznega obravnavanja in ob izpolnjevanju pogojev, naštetih v tej določbi. Vendar niti navedeni člen 10 niti člen 33(1) in (2)(a) Direktive 2013/32, na vsebino katerih je bilo opozorjeno v točkah od 49 do 51 te sodbe, navedenemu organu ne nalagata obveznosti, da samodejno prizna odločbe o priznanju statusa begunca, ki jih je sprejela druga država članica.

66 Nazadnje, v skladu s členom 1 Uredbe št. 604/2013, ki temelji na členu 78(2)(e) PDEU, je namen te uredbe določiti merila in mehanizme za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva.

67 Čeprav v skladu s členom 3(1) te uredbe prošnjo za azil, ki jo državljan tretje države ali oseba brez državljanstva vloži na ozemlju katere koli od držav članic, načeloma obravnava le država članica, ki je odgovorna glede na merila iz poglavja III navedene uredbe (sodba z dne 16. februarja 2017, C. K.

in drugi, C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, točka 56), pa iz tega ob neobstoju kakršne koli določbe v tem smislu ne izhaja, da morajo odločbo, ki jo je sprejela tako določena država članica, druge države članice samodejno priznati.

68 Iz razlogov, navedenih v točkah od 57 do 67 te sodbe, izhaja, da zakonodajalec Unije v sedanjem stanju skupnega evropskega azilnega sistema še ni popolnoma konkretiziral cilja, ki se želi doseči s členom 78(2)(a) PDEU, in sicer enotnega statusa azila za državljane tretjih držav, ki bi veljal v celotni Uniji. Natančneje, zakonodajalec Unije za zdaj ni določil načela, v skladu s katerim bi morale države članice samodejno priznati odločbe o priznanju statusa begunca, ki jih je sprejela druga država članica, niti ni natančno določil načina izvajanja takega načela.

69 Države članice lahko tako v sedanjem stanju prava Unije priznanje vseh pravic, ki so povezane s statusom begunca, na svojem ozemlju prosto pogojujejo s tem, da njihovi pristojni organi sprejmejo novo odločbo o priznanju tega statusa, lahko pa tudi določijo samodejno priznavanje takih odločb, ki jih je sprejela druga država članica, na podlagi ugodnejše določbe v smislu člena 3 Direktive 2011/95 in člena 5 Direktive 2013/32. Ni pa sporno, da Zvezna republika Nemčija te možnosti ni izkoristila.

70 V teh okoliščinah je treba, na drugem mestu, določiti obseg, v katerem mora pristojni organ države članice obravnavati prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložil prosilec, ki mu je druga država članica že priznala status begunca.

71 V zvezi s tem je treba opozoriti, da države članice, kot je bilo navedeno v točki 62 te sodbe, v skladu s členom 13 Direktive 2011/95 priznajo status begunca državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki izpolnjuje pogoje za begunca v skladu s poglavjema II in III te direktive, ne da bi v zvezi s tem imele diskrecijsko pravico (glej v tem smislu sodbe z dne 24. junija 2015, T., C-373/13, EU:C:2015:413, točka 63; z dne 14. maja 2019, M in drugi (Preklic statusa begunca), C-391/16, C-77/17 in C-78/17, EU:C:2019:403, točka 89, in z dne 16. januarja 2024, Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Ženske, ki so žrtve nasilja v družini), C-621/21, EU:C:2024:47, točka 72 in navedena sodna praksa). Direktiva 2011/95 pa, nasprotno, razen možnosti uporabe ugodnejših nacionalnih standardov, določene v členu 3 te direktive, ne določa priznanja statusa begunca drugim državljanom tretjih držav ali osebam brez državljanstva od tistih, ki te pogoje izpolnjujejo (glej v tem smislu sodbi z dne 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, točka 48 in navedena sodna praksa, in z dne 9. novembra 2021, Bundesrepublik Deutschland (Ohranjanje enotnosti družine), C-91/20, EU:C:2021:898, točki 39 in 40 ter navedena sodna praksa).

72 Za ugotovitev, ali so navedeni pogoji izpolnjeni, morajo države članice v skladu s členom 4(3) Direktive 2011/95 vsako prošnjo za mednarodno zaščito obravnavati v vsakem posameznem primeru posebej, pri čemer morajo med drugim upoštevati vsa ustrezna dejstva, ki se nanašajo na izvorno državo zadevne osebe v času, ko se sprejme odločitev o prošnji, ustrezne izjave in dokumentacijo, ki jih je ta oseba predložila, ter njen individualni položaj in osebne okoliščine (glej v tem smislu sodbi z dne 25. januarja 2018, F, C-473/16, EU:C:2018:36, točka 41, ter z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 98).

73 V istem smislu iz člena 10(3) Direktive 2013/32 v bistvu izhaja, da je treba prošnje za mednarodno zaščito obravnavati posamično, objektivno in nepristransko glede na natančne in ažurne informacije.

74 Zato mora pristojni organ države članice, če v skladu s sodno prakso, na katero je opozorjeno v točki 52 te sodbe, prošnje za mednarodno zaščito, ki mu je predložena, ne more razglasiti za nedopustno na podlagi člena 33(2)(a) Direktive 2013/32, opraviti posamičen, celovit in ažuren preizkus pogojev za priznanje statusa begunca.

75 Če prosilec izpolnjuje pogoje za begunca v skladu s poglavjema II in III Direktive 2011/95, mu mora navedeni organ priznati status begunca, ne da bi ta organ imel diskrecijsko pravico.

76 V zvezi s tem je treba navesti, da čeprav navedeni organ temu prosilcu ni dolžan priznati statusa begunca zgolj zato, ker mu je bil ta status predhodno priznan z odločbo druge države članice, mora vseeno v celoti upoštevati to odločbo in elemente, na katerih temelji.

77 Skupni evropski azilni sistem, ki vključuje skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, kot je poudarjeno v uvodni izjavi 12 Direktive 2011/95, namreč temelji na načelu medsebojnega zaupanja, v skladu s katerim je treba, razen v izjemnih okoliščinah, domnevati, da je obravnavanje prosilcev za mednarodno zaščito v vsaki državi članici v skladu z zahtevami prava Unije, vključno z zahtevami Listine, Konvencije o statusu beguncev in Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (glej v tem smislu sodbi z dne 21. decembra 2011, N. S. in drugi, C-411/10 in C-493/10, EU:C:2011:865, točke od 78 do 80, ter z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točki 84 in 85).

78 Poleg tega je treba ob upoštevanju načela lojalnega sodelovanja iz člena 4(3), prvi pododstavek, PEU – na podlagi katerega se Unija in države članice medsebojno spoštujejo in si pomagajo pri izpolnjevanju nalog, ki izhajajo iz Pogodb (sodba z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 42), ter ki je konkretno izraženo v členu 36 Direktive 2011/95 in členu 49 Direktive 2013/32 – ter da bi se kar najbolj zagotovila usklajenost odločitev, ki jih pristojni organi dveh držav članic sprejmejo v zvezi s potrebo po mednarodni zaščiti istega državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, šteti, da mora pristojni organ države članice, ki odloča o novi prošnji, čim prej začeti izmenjavo informacij s pristojnim organom države članice, ki je predhodno priznal status begunca istemu prosilcu. Iz tega naslova mora prvi od teh organov drugi organ obvestiti o novi prošnji, mu posredovati svoje mnenje o tej novi prošnji in ga prositi, naj v razumnem roku posreduje informacije, ki jih ima in na podlagi katerih je bil ta status priznan.

79 Namen te izmenjave informacij je organu države članice, ki odloča o navedeni novi prošnji, omogočiti, da ob polnem poznavanju zadeve opravi preverjanja, ki jih mora opraviti v okviru postopka mednarodne zaščite.

80 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) Uredbe št. 604/2013, člen 4(1) in člen 13 Direktive 2011/95 ter člen 10(2) in (3) in člen 33(1) in (2)(a) Direktive 2013/32 razlagati tako, da kadar pristojni organ države članice ne more uporabiti možnosti iz zadnjenavedene določbe – in sicer da kot nedopustno zavrže prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložil prosilec, ki mu je druga država članica že priznala tako zaščito – zaradi resne nevarnosti, da bo ta prosilec v tej drugi državi članici podvržen nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu člena 4 Listine, mora ta organ na novo posamično, celovito in ažurno obravnavati to prošnjo v okviru novega postopka mednarodne zaščite, ki ga vodi v skladu z direktivama 2011/95 in 2013/32. V okviru te obravnave mora navedeni organ vseeno v celoti upoštevati odločbo navedene druge države članice o priznanju mednarodne zaščite navedenemu prosilcu in elemente, na katerih ta odločba temelji.

Stroški

81 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 3(1) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, člen 4(1) in člen 13 Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ter člen 10(2) in (3) in člen 33(1) in (2)(a) Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite

je treba razlagati tako, da

kadar pristojni organ države članice ne more uporabiti možnosti iz zadnjenavedene določbe – in sicer da kot nedopustno zavrže prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložil prosilec, ki mu je druga država članica že priznala tako zaščito – zaradi resne nevarnosti, da bo ta prosilec v tej drugi državi članici podvržen nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu člena 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, mora ta organ na novo posamično, celovito in ažurno obravnavati to prošnjo v okviru novega postopka mednarodne zaščite, ki ga vodi v skladu z direktivama 2011/95 in 2013/32. V okviru te obravnave mora navedeni organ vseeno v celoti upoštevati odločbo navedene druge države članice o priznanju mednarodne zaščite navedenemu prosilcu in elemente, na katerih ta odločba temelji.

Podpisi